

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/97/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2115214756
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jozef Mačej
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2115214756.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu A. B. A. a sudcov JUDr. Ľuboslavy Vankovej a Mgr. Matúša Staríčka, v spore žalobcu: C. C., nar. XX. XXXXXXXX XXXX, bytom A. D. XX, E. F., zast. advokátkou: Mgr. Elena Szabóová, Hlavné nám. 7, Nové Zámky, proti žalovanej: Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Račianska 71, Bratislava, o 418.300 eur a príslušenstvo, o odvolaní žalobcu a žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 24C/272/2015-450 z 23. júna 2022, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti (výrok I.), v napadnutej zamietajúcej časti skutočnej škody (výrok II.) a v časti náhrady trov konania (výroky III. a IV.) r u š í a vec mu v rozsahu zrušenia vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu škody vo výške 8.843,33 eur a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 8.034,40 eur do 30 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.) a vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výrok II.). Zároveň rozhodol, že žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania o náhradu skutočnej škody a ušlého zisku v rozsahu 80 % (výrok III.) a žalobca má voči žalovanej právo na náhradu trov konania o náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 100 % (výrok IV.).

2. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil § 3 ods. 1 a 2, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1 a 2, § 8 ods. 5 písm. a), § 8 ods. 6 písm. a), § 15 ods. 1, § 16 ods. 4, § 17 ods. 1 až 4, § 18 ods. 1 a 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon o zodpovednosti za škodu“), § 6 zákona č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi, § 12 ods. 3, § 12 ods. 3 písm. a), § 14 ods. 1 písm. a), b), c), § 16 ods. 3 a 4, § 17 ods. 1 a 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „Vyhláška“), § 7 ods. 2 a 5 zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách, § 232 ods. 3, § 255 ods. 1 a 2, § 262 ods. 1, § 470 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“).

3. Vecne súd prvej inštancie argumentoval tým, že žalobca sa žalobou domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím o vznesení obvinenia (nezákonným trestným stíhaním) a nezákonným rozhodnutím o väzbe podľa zákona o zodpovednosti za škodu. Predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím o vznesení obvinenia a nezákonným rozhodnutím o väzbe, je právoplatné zastavenie trestného stíhania, čo mal súd preukázané z uznesenia vyšetrovateľa PPZ, ÚBOK ČVS: PPZ-201/BOK-ZA-2011 zo dňa 22.8.2011, ktorým bolo voči žalobcovi vznesené obvinenie, ďalej uznesením Okresného súdu Trnava č. k. Tp 68/2011 zo dňa 25.8.2011, ktorým bol žalobca vzatý do väzby, pričom na sťažnosť žalobcu Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 5Tp/52/2011-39 zo dňa 6.9.2011 zrušil napadnuté uznesenie v celom rozsahu a zároveň zobral žalobcu do väzby. Na základe príkazu prokurátora ÚŠP GP SR zo dňa 11.6.2012 bol

žalobca prepustený z väzby na slobodu z dôvodu, že bolo nepochybné, že žalobca skutok nemohol spáchať. Uznesením prokurátora ÚŠP GP SR č. SR VII/1 Gv 181/11-81 zo dňa 21.8.2012 bolo trestné stíhanie voči žalobcovi zastavené v zmysle § 215 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku z dôvodu, že je nepochybné, že skutok nespáchal obvinený. Vzhľadom na to, že trestné stíhanie voči žalobcovi bolo zastavené (z dôvodu, že je nepochybné, že skutok nespáchal obvinený), má žalobca v zmysle § 3 písm. a), c), § 5 ods. 1,

§ 6 ods. 1, 2, § a § 8 ods. 5 písm. a), § 17 zákona o zodpovednosti za škodu voči štátu právo na náhradu škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím o vznesení obvinenia a nezákonným rozhodnutím o väzbe. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s názorom žalovanej, že právo na náhradu škody žalobcovi nevzniklo, lebo žalobca si väzbu zavinil sám a to svojím predchádzajúcim spôsobom života a skutočnosťou, že bezprostredne po spáchaní skutku sa skrýval, keď z uznesenia Krajského súdu v Trnave č. k. 5Tpo/52/2011-39 zo dňa 6.9.2011 mal súd prvej inštancie preukázané, že dôvodná obava, že v prípade, ak by žalobca nebol vzatý do väzby, mohol ujsť alebo sa skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu vyplýva zo skutočnosti, že pri uznaní viny hrozí obvinenému uloženie vysokého trestu odňatia slobody, ktorý pri trestnom čine vraždy podľa § 219 ods. 2 Trestného zákona môže byť trestom výnimočným. Rovnako súd prvej inštancie dospel k záveru, že ani trestné stíhanie si žalobca nezavinil sám, nakoľko žalobca od jeho zadržania tvrdil, že je nevinný, že skutok nespáchal, lebo v tom čase bol v Chorvátsku a na preukázanie svojich tvrdení označil svedkov a dôkazy, pričom ani skutočnosť, že v minulosti sa skrýval a že už bol súdne trestaný samé o sebe nie sú okolnosťami, na základe ktorých by bolo možné konštatovať, že žalobca si toto trestné stíhanie zavinil sám. Žalobca si uplatnil nárok na náhradu škody vzniknutej mu zaplatením trov právneho zastúpenia obhajcovi JUDr. Martinovi Gancznerovi v sume 11.300 eur za 64 úkonov podľa predloženého rozpisu úkonov. Súd prvej inštancie z pripojeného spisu PPZ UBPK, odbor západ ČVS:PPZ-201/BOK-ZA-2011, vedeného na PPZ NAKA odbor Bratislava pod č. PPZ-242/NKA-BA1-2019 (ďalej „vyšetrovací spis“) mal preukázané, že obhajca JUDr. Martin Ganczner reálne a účelne vykonal nasledovné úkony, za ktoré mu prislúcha tarifná odmena s režijným paušálom (§ 16 ods. 3 Vyhlášky) spolu v sume 6.497,81 eur - 1. prevzatie a prípravu obhajoby dňa 22.08.2011 (§ 14 ods. 1 písm. a) Vyhlášky) vo výške 123,50 eur + režijný paušál 7,41 eur, 2. účasť na výsluchu obvineného C.. C. v Trnave dňa 22.8.2011 od 16.00 hod. do 17.15 hod. (§ 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky) vo výške 123,50 eur + režijný paušál 7,41 eur, 3. sťažnosť proti uzneseniu o obvinení 24.8.2011 (§ 14 ods. 1 písm. b) Vyhlášky) vo výške 123,50 eur + režijný paušál 7,41 eur, vo výške 123,50 eur + režijný paušál 7,41 eur, 4. účasť na neverejnom zasadnutí o vzatí do väzby a výsluch C.. C. na Okresnom súde Trnava 25.8.2011 od 8:30 hod do 10:40 hod (§ 12 ods. 1 Vyhlášky) vo výške 30,88 eur + režijný paušál 7,41 eur, 5. účasť na výsluchu svedka D. C. v Trenčíne 16.09.2011 od 13:05 do 13:50 hod (§ 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky) vo výške 123,50 eur + režijný paušál 7,41 eur, 6. účasť na výsluchu svedka G. H. v Trenčíne 16.9.2011 (§ 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky) od 11:15 do 12:20 hod vo výške 123,50 eur + režijný paušál 7,41 eur, 7. účasť na výsluchu svedka A. C. v Trenčíne 16.09.2011 (§ 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky) od 9:10 do 10:55 hod vo výške 123,50 eur + režijný paušál 7,41 eur, 8. sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa o pribratí znalca 19.9.2011 (§ 14 ods. 1 písm. b) Vyhlášky) vo výške 123,50 eur + režijný paušál 7,41 eur, 9. účasť na výsluchu svedka B. H. v Trnave 11.10.2011 (§ 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky) od 9:30 do 14:10 hod vo výške 123,50 eur + režijný paušál 7,41 eur, 10. účasť na výsluchu obvineného C.. C. v Leopoldove dňa 24.10.2011 (§ 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky) od 9.30 hod. do 11.30 hod vo výške 123,50 eur + režijný paušál 7,41 eur, 11. účasť na výsluchu obvineného C.. C. v Leopoldove dňa 25.10.2011 (§ 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky) od 9.35 hod. do 9.55 hod vo výške 123,50 eur + režijný paušál 7,41 eur, 12. účasť na výsluchu svedka A. I. v Trnave 27.10.2011 (§ 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky) od 13:05 do 13:40 hod vo výške 123,50 eur + režijný paušál 7,41 eur, 13. účasť na výsluchu svedka J. H. v Trnave 27.10.2011 (§ 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky) od 9:30 do 10:55 hod vo výške 123,50 eur + režijný paušál 7,41 eur, 14. účasť na výsluchu svedka K. L. v Trnave 28.10.2011 (§ 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky) od 13:30 do 14:30 vo výške 123,50 eur + režijný paušál 7,41 eur, 15. účasť na výsluchu svedka M. C. v Trnave 28.10.2011 (§ 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky) od 10:00 do 11:45 hod vo výške 123,50 eur + režijný paušál 7,41 eur, 16. sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa 31.10.2011 (§ 14 ods. 1 písm. b) Vyhlášky) vo výške 123,50 eur + režijný paušál 7,41 eur, 17. účasť na výsluchu svedka K. A. v Trenčíne 29.11.2011 (§ 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky) od 9:00 do 10:10 hod vo výške 123,50 eur + režijný paušál 7,41 eur, 18. účasť na výsluchu svedka I. A. v Trnave 01.12.2011 (§ 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky) od 13:00 do 13:25 hod vo výške 123,50 eur + režijný paušál 7,41 eur, 19. účasť na výsluchu svedka N. C. v I. 01.12.2011 (§ 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky) od 9:40 do 11:40 hod vo výške 123,50 eur + režijný paušál 7,41 eur, 20. účasť na rekognícii v Trenčíne 9.12.2011 (§ 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky) od 14:05 do 14:20 hod vo výške 123,50 eur + režijný paušál 7,41 eur, 21. účasť na rekognícii v Trenčíne 9.12.2011 (§ 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky) od 14:25 do 14:45 hod vo výške

123,50 eur + režijný paušál 7,41 eur, 22. účasť na výsluchu svedka O. H. v I. 12.12.2011 (§ 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky) od 12:25 do 14:00 hod vo výške 123,50 eur + režijný paušál 7,41 eur, 23. účasť na výsluchu svedka P. P. v Trnave 12.12.2011 (§ 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky) od 9:35 do 10:50 hod vo výške 123,50 eur + režijný paušál 7,41 eur, 24. účasť na výsluchu svedka F. C. v Trnave 21.12.2011 (§ 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky) od 9:45 do 11:20 hod vo výške 123,50 eur + režijný paušál 7,41 eur, 25. účasť na výsluchu svedka A. C. v Trnave 17.1.2012 (§ 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky) od 9:35 do 11:20 hod vo výške 127,16 eur + režijný paušál 7,63 eur, 26. účasť na výsluchu svedka Q. H. v Trnave 17.1.2012 (§ 14 ods. 1 písm. c/ Vyhlášky) od 14:10 do 14:40 hod. vo výške 127,16 eur + režijný paušál 7,63 eur, 27. účasť na výsluchu svedka Q. R. v Trnave 17.1.2012 (§ 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky) od 12:30 do 12:30 hod. vo výške 127,16 eur + režijný paušál 7,63 eur, 28. účasť na výsluchu svedka A. P. K. v Trenčíne 18.1.2012 (§ 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky) od 10:00 do 11:10 hod. vo výške 127,16 eur + režijný paušál 7,63 eur, 29. účasť na výsluchu svedka A. G. R. v Trenčíne 19.1.2012 (§ 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky) od 15:25 do 16:20 hod. vo výške 127,16 eur + režijný paušál 7,63 eur, 30. účasť na výsluchu svedka P. C. v Trenčíne 19.1.2012 (§ 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky) od 13:45 do 14:04 hod. vo výške 127,16 eur + režijný paušál 7,63 eur, 31. účasť na výsluchu svedka B. P. v Trenčíne 19.1.2012 (§ 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky) od 11:30 do 12:50 hod. vo výške 127,16 eur + režijný paušál 7,63 eur, 32. účasť na výsluchu svedka A. H. v Trenčíne 19.1.2012 (§ 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky) od 8:30 do 10:11 hod. vo výške 127,16 eur + režijný paušál 7,63 eur, 33. účasť na výsluchu svedka A. H. v Trenčíne 20.1.2012 (§ 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky) od 12:50 do 13:25 hod. vo výške 127,16 eur + režijný paušál 7,63 eur, 34. účasť na výsluchu svedka D. C. v Trenčíne 20.1.2012 (§ 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky) od 9:05 do 10:00 hod. vo výške 127,16 eur + režijný paušál 7,63 eur, 35. účasť na výsluchu svedka P. A. B. S. v Trenčíne 9.2.2012 (§ 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky) od 12:45 do 15:00 hod. vo výške 127,16 eur + režijný paušál 7,63 eur, 36. účasť na výsluchu obvineného v konaní o väzbe na OS Trnava 28.2.2012 (§ 12 ods. 1 Vyhlášky) vo výške 31,79 eur + režijný paušál 7,63 eur, 37. účasť na výsluchu svedka M. H. v Trenčíne 2.3.2012 (§ 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky) od 12:30 do 13:30 hod. vo výške 127,16 eur + režijný paušál 7,63 eur, 38. účasť na výsluchu svedka B. T. v Trenčíne 2.3.2012 (§ 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky) od 13:30 do 14:30 hod. vo výške 127,16 eur + režijný paušál 7,63 eur, 39. účasť na výsluchu svedka M. C. ml. v Trenčíne 2.3.2012 (§ 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky) od 10:30 do 11:40 hod. vo výške 127,16 eur + režijný paušál 7,63 eur, 40. účasť na výsluchu svedka G. R. v Trenčíne 5.3.2012 (§ 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky) od 9:45 do 11:10 hod. vo výške 127,16 eur + režijný paušál 7,63 eur, 41. účasť na výsluchu svedka O. L. v Trenčíne 5.3.2012 (§ 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky) od 8.40 do 9:30 hod. vo výške 127,16 eur + režijný paušál 7,63 eur, 42. účasť na výsluchu svedka A. H. v Trenčíne 5.3.2012 (§ 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky) od 11:25 do 12:10 hod. vo výške 127,16 eur + režijný paušál 7,63 eur, 43. účasť na výsluchu svedka B. H. v Trnave 20.3.2012 (§ 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky) od 9:00 do 10:40 hod. vo výške 127,16 eur + režijný paušál 7,63 eur, 44. účasť na výsluchu svedka U. S. v Trnave 19.4.2012 (§ 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky) od 8:30 do 10:30 hod. vo výške 127,16 eur + režijný paušál 7,63 eur, 45. účasť na rekognícii v Trnave (správne Bratislava) 3.5.2012 (§ 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky) od 9:00 do 9:25 hod. vo výške 127,16 eur + režijný paušál 7,63 eur, 46. účasť na previerke výpovede na mieste v Topoľčanoch 10.5.2012 (§ 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky) od 10:15 do 12:15 hod. vo výške 127,16 eur + režijný paušál 7,63 eur, 47. účasť na rozhodovaní o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby a výsluchu obvineného na OS Trnava 17.5.2012 (§ 12 ods. 1 Vyhlášky) od 13.00 do 13.40 vo výške 31,79 eur + režijný paušál 7,63 eur, 48. účasť na výsluchu svedka B. V. v Topoľčanoch 1.6.2012 (§ 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky) od 8:00 do 9:00 hod. vo výške 127,16 eur + režijný paušál 7,63 eur, 49. účasť na výsluchu svedka P. A. v Topoľčanoch 1.6.2012 (§ 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky) od 9:00 do 10:00 hod. vo výške 127,16 eur + režijný paušál 7,63 eur, 50. účasť na rekognícii v Bratislave 4.6.2012 (§ 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky) od 7:30 do 7:45 hod. vo výške 127,16 eur + režijný paušál 7,63 eur, 51. preštudovanie vyšetrovacieho spisu v Leopoldove 11.6.2012 (§ 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky) od 9.00 do 10.00 hod. vo výške 127,16 eur + režijný paušál 7,63 eur. Vykonanie ostatých úkonov právnej služby podľa žalobcom predloženého rozpisu úkonov súd prvej inštancie buď nemal preukázané z vyšetrovacieho spisu, alebo ich vyhodnotil ako neúčelné a z týchto dôvodov nebolo možné priznať nárok na ich náhradu. K vykonaným úkonom právnej služby patrí advokátovi aj náhrada cestovných výdavkov podľa § 16 ods. 4 Vyhlášky, § 7 ods. 2, 5 zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách a opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 632/2008 Z. z. v celkovej výške 1.088,20 eur, ako aj náhrada za stratu času podľa § 17 ods. 1, 2 Vyhlášky v celkovej výške 1.257,32 eur. Žalobca si uplatnil aj nárok na náhradu trov právneho zastúpenia za tri porady obhajcu so žalobcom (obvineným) v ÚVV Leopoldov, na preukázanie ktorých ale nepredložil žiadny dôkaz s odôvodnením, že z hľadiska na uplynutie času nie je možné zabezpečiť doklady, osvedčujúce konkrétne dátumy úkonov a listiny o návštevách v ÚVV sú po dobe archivácie skartované. Žalobca však neuviedol ani len dátumy,

kedy mal obhajca návštevy vykonať. Žalovaná vykonanie týchto úkonov namietala. Vzhľadom na to, že žalobca žiadnym dôkazom nepreukázal vykonanie týchto úkonov právnej služby, neuniesol tým dôkazné bremeno a súd prvej inštancie ich vykonanie považoval za nepreukázané. Predmetné konanie je konaním sporovým, strany sporu majú povinnosť predkladať dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, teda žalobca mal túto povinnosť už v čase podania žaloby, resp. pri predbežnom prerokovaní nároku na náhradu škody, kedy ich zrejme ešte mohol zabezpečiť. Súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania mal preukázané, že účelne vynaložené a preukázané trovy právneho zastúpenia sú vo výške 8.843,33 eur, preto v zmysle § 18 ods. 1, 3 zákona o zodpovednosti za škodu žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu účelne vynaložených trov právneho zastúpenia vo výške 8.843,33 eur a vo zvyšnej časti náhrady škody za zaplatené trovy právneho zastúpenia žalobu zamietol.

4. Žalobca ďalej žiadal priznať náhradu ušlého zisku, odmeny za boxerské profesionálne zápasy, ktoré žalobca mohol počas väzby odboxovať v počte 8 - 10 zápasov spolu v sume 80.000 eur, na preukázanie čoho predložil potvrdenie od Slovenskej federácie profesionálneho boxu, z ktorého vyplýva, že v období od 22.8.2011 do 11.6.2012 podľa ich predpokladov / skúseností mohol odboxovať 8 - 10 zápasov v zahraničí, ktoré by mu priniesli zárobok vo výške cca 80.000 eur v hrubom. Podľa súdu prvej inštancie žalobca v žalobe neuviedol, ktoré konkrétne zápasy neodboxoval, kedy a kde sa zápasy uskutočnili, aká bola odmena za ten ktorý zápas. Žalobca teda vo vzťahu k tomuto nároku neuniesol bremeno tvrdenia. Zároveň neuniesol ani dôkazné bremeno, keď nepreukázal, že v prípade, ak by nebol vzatý do väzby, by naisto vyhral všetky zápasy, nakoľko nestačí len pravdepodobnosť výhry. Z rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. k. 6C/124/2011-176 zo dňa 16.2.2012, ktorým bolo rozvedené manželstvo žalobcu, dokonca vyplýva, že sám žalobca potvrdil, že nie je pravdou, že by mal príjem 2.800 eur mesačne, lebo zo zdravotných dôvodov neboxuje a nemá z tohto zdroja žiadny príjem. Nakoľko žalobca nepreukázal, že počas trvania väzby z dôvodu neodboxovaných zápasov prišiel o zisk 80.000 eur, súd prvej inštancie žalobu žalobcu v tejto časti ako nedôvodnú zamietol.

5. Žalobca ďalej žiadal priznať náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 327.000 eur za nezákonné obvinenie a nezákonnú väzbu, z toho 7.534,40 eur žiadal za väzbu a zvyšnú časť (suma 319.465,60 eur) za nezákonné obvinenie. Zákon o zodpovednosti za škodu je hmotnoprávnym predpisom, preto je potrebné aplikovať ustanovenie § 17 ods. 4 v znení do 1.1.2013, kde bol stanovený minimálny limit výšky nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonnými rozhodnutiami uvedenými v § 7 a 8 tohto zákona tak, že jej výška je najmenej jedna tridsatina priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok, a to za každý, aj začatý deň pozbavenia osobnej slobody. V konaní bolo nesporné, že žalobca bol vo výkone väzby od 22.8.2011 do 11.6.2012, čo je 294 dní, z toho 132 dní v roku 2011 a 162 dní v roku 2012. Podľa potvrdenia Štatistického úradu priemerná mesačná nominálna mzda zamestnanca v hospodárstve SR v roku 2011 bola v sume 786 eur, v roku 2010 bola v sume 769 eur. 1/30-ina priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva za rok 2010 predstavuje sumu 25,63 eur (769 eur:30) a 1/30-ina priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva za rok 2011 predstavuje sumu 26,20 eur (786 eur:30). V roku 2011 bol žalobca vo väzbe 132 dní, za každý deň väzby má nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 25,63 eur, t. j. spolu v sume 3.383,16 eur (132 x 25,63 eur). V roku 2012 bol žalobca vo väzbe 162 dní, za každý deň väzby má nárok náhradu nemajetkovej ujmy v sume 26,20 eur, t. j. spolu v sume 4.244,40 eur (162 x 26,20 eur). Za obdobie od 22.8.2011 do 11.6.2012 má preto žalobca nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 7.627,56 eur. Žalobca si uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonnú väzbu v sume 7.534,40 eur, teda v sume nižšej ako vyplýva zo zákona o zodpovednosti za škodu, ktorý návrh v sporovom konaní súd nemohol prekročiť a priznať viac, preto súd žalobe v tejto časti vyhovel a priznal žalobcovi nárok na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím o väzbe v žalobcom uplatnenej výške 7.534,40 eur, keď vzhľadom na ujmu spôsobenú týmto nezákonným rozhodnutím nie je iba samotné konštatovanie porušenia práva dostatočným zadosťučinením. K žalobou uplatnenému nároku na náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonné obvinenie súd prvej inštancie uviedol, že zákonom č. 412/2012 Z. z. účinným od 1.1.2013 bolo novelizované ust. § 17 ods. 4 zákona o zodpovednosti za škodu tak, že výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu. Osobitným predpisom na ktorý ustanovenie odkazuje je zákon č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi. Podľa § 6 tohto zákona celková suma odškodnenia poskytnutá podľa tohto zákona nesmie presiahnuť päťdesiatnásobok minimálnej mzdy. Podľa potvrdenia Štatistického úradu bola minimálna mzda v roku 2012 vo výške 327,20 eur, preto horná hranica náhrady nemajetkovej ujmy (za nezákonné obvinenie aj nezákonnú väzbu), ktorú by

súd v danom prípade mohol priznať, predstavuje sumu 16.360 eur (327,20 eur x 50). Pri určení výšky nemajetkovej ujmy za nezákonné obvinenie súd v zmysle § 17 ods. 3 zákona o zodpovednosti za škodu prihliadol na osobu žalobcu, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, závažnosť následkov, ktoré mu vznikli v spoločenskom uplatnení. Je síce potrebné prisvedčiť žalobcovi, že každé trestné stíhanie negatívne ovplyvňuje osobný život obvineného, už samotné trestné stíhanie zasahuje do súkromného a osobného života jednotlivca, do jeho cti, dobrej povesti, avšak na druhej strane je nutné zdôrazniť, že pri určení výšky nemajetkovej ujmy súd musí vychádzať z konkrétnych skutkových okolností, nie zo všeobecných tvrdení. Každý prípad je nutné posúdiť individuálne, u každej osoby sú následky iné a aj ich závažnosť, lebo ak by to tak nebolo, bola by zákonom stanovená jedna suma. Z výsluchu žalobcu mal súd prvej inštancie preukázané, že pred nástupom vo výkonu väzby mal žalobca povest' športovca, ľudia ho poznali a na ulici ho zdravili, po prepustení z väzby ho už ľudia na ulici nezdravili a vyhýbali sa mu. Žalobca uviedol, že s odsúdením sa stretáva dodnes, avšak toto všeobecné tvrdenie bližšie nešpecifikoval. S posmeškami sa žalobca nestretol, nebola teda znížená jeho vážnosť. Žalobca zároveň potvrdil, že tí ľudia, čo ho poznajú, vedeli, že je to nezmysel. Aj jeho kamaráti sa mu určitý čas vyhýbali, čo vyplynulo z čestného prehlásenia svedkov P. H., J. P. W., Q. P. a Q. U.. Čo sa týka profesionálneho boxu žalobca potvrdil, že po prepustení z väzby už zápasy neboli dobré, vo väzbe netrénoval a nedodržiaval stravovací režim. Po prepustení mal len dva zápasy, jeden vyhral a jeden prehral, nevedel sa do toho dostať, mal svoj vek. V konaní o rozvod manželstva však žalobca tvrdil, že pred nástupom do väzby zo zdravotných dôvodov neboxoval, preto súd nepovažoval za preukázané, že neúspechy v boxe po zastavení trestného stíhania boli jeho následkom. Žalobca pri výsluchu nevedel uviesť, či trestné stíhanie malo dosah na jeho uplatnenie v práci a podnikaní, nepamätal sa, či sa bol uchádzať o zamestnanie, ale myslí si, že by ho nikto v tom čase nezamestnal, preto uvedené je len jeho dohadom nevyplývajúcim z reálnej udalosti. Čo sa týka rodinného života, žalobca uviedol, že otec sa na neho hneval, mama sa trápila. Žalobca tvrdil, že väzba a trestné stíhanie boli príčinou rozvodu manželstva a príčinou zhoršenia vzťahov so synom. Z rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. k. 6C/124/2011-176 zo dňa 16.2.2012 však mal súd prvej inštancie za preukázané, že konanie o rozvod manželstva začalo pred vzatím žalobcu do väzby a pred vznosením obvinenia, vzťahy medzi manželmi boli už predtým vážne narušené, vzťah so synom žalobca nemal dobrý, syn sa s ním nechcel stretávať, preto žalobca nepreukázal, že trestné stíhanie ani väzba boli príčinou rozvodu manželstva ani zhoršenia vzťahov so synom. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy prihliadol aj na predchádzajúci spôsob života žalobcu, ktorý sa venoval profesionálnemu boxu, teda žalobca predtým nevykonával zamestnanie vyžadujúce si vysoký morálny kredit. Žalobca nebol ani osobou osobitne chránenou zákonom. Žalobca tvrdil, že o jeho vzatí do väzby informovali médiá, avšak štát nemôže niesť zodpovednosť za činnosť konkrétnych masmédií, ktoré zasiahli do osobnostných práv žalobcu ako poškodeného, preto štát v tomto prípade nie je pasívne vecne legitimovaným subjektom. Medializácia nie je úkonom v trestnom konaní, preto za ňu orgány činné v trestnom konaní ani štát nezodpovedajú a žalobca nepreukázal ani príčinnú súvislosť medzi medializáciou a závažnými negatívnymi následkami väzby a trestného stíhania. Z predložených článkov z novin a internetu vyplýva, že v médiách nebolo uvedené celé meno a priezvisko žalobcu. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonnými rozhodnutiami nie je iba samotné konštatovanie porušenia práva dostatočným zadosťučinením, preto bolo dôvodné priznať náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Nepriaznivé následky trestného stíhania v súkromnom živote a spoločenskom uplatnení žalobcu boli menšej intenzity (ľudia ho na ulici nezdravili, kamaráti na určitý čas s ním prerušili kontakt, mama s otcom sa hnevali a trápili) a nebola preukázaná príčinná súvislosť s rozvodom manželstva, neúspechmi v boxovaní, nemožnosťou nájsť si zamestnanie, nadviazať obchodné vzťahy, podnikáť. Súd ďalej pri určení výšky nemajetkovej ujmy zohľadnil skutočnosť, že trestné stíhanie trvalo 1 rok a k jeho dĺžke prispelo aj to, že žalobca porušil zákonnú povinnosť, keď napriek tomu, že mal zadržaný cestovný pas, vycestoval do zahraničia na bratov cestovný pas, kde si zranil nohu a dokonca ho operovali na meno brata, a z tohto dôvodu bolo potrebné preverovať vierohodnosť lekárskej správy z Chorvátska, čo malo vplyv na dĺžku trestného stíhania. Významný vplyv na určenie výšky nemajetkovej ujmy mala aj skutočnosť, že žalobca už v čase začatia trestného stíhania a vzatia do väzby nebol bezúhonnou osobou (bol už odsúdený za ublíženie na zdraví a výtržníctvo) a následne rok po prepustení z väzby bol odsúdený za ďalšie závažné trestné činy a to vydieranie, lúpež a nedovolené ozbrojovanie a bol mu uložený trest odňatia slobody na 3 roky a 6 mesiacov nepodmienečne do 1. NVS. Zároveň súd prvej inštancie vychádzal aj zo súdnych rozhodnutí, v ktorých boli prejednávané obdobné skutkové prípady, v ktorých bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy za každý rok trestného stíhania v rozmedzí od 500 eur do 1.000 eur (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/11/2012 - priznaná

nemajetková ujmy 2.000 eur za 3 roky trvajúce trestné stíhanie, t. j. 666 eur ročne, rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 1Co/169/2018 z 6.3.2019 - priznaná nemajetková ujma 2.500 eur za 2,5 roka trvajúce trestné stíhanie, t. j. 500 eur ročne, rozsudok Najvyššieho súdu SR č. k. 7Cdo/243/2019 z 28.10.2020 - potvrdená priznaná nemajetková ujma 2.500 eur za 1174 dní trvajúce trestné stíhanie, t. j. 777 eur ročne, rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 11Co/66/2020 z 16.3.2021 - priznaná nemajetková ujma 6250 eur za 12,5 roka trvajúce trestné stíhanie, t. j. 500 eur ročne). Vzhľadom na vyššie uvedené súd žalobcovi priznal nárok na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím o vznesení obvinenia na spodnej hranici, t. j. vo výške 500 eur. Takáto výška zároveň nie je spôsobilá bagatelizovať nároky priznávane za niektoré iné ujmy, ktorých dôsledky sú oveľa závažnejšie, napr. strata na živote. Spolu súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonné rozhodnutie o väzbe a nezákonné rozhodnutie o vznesení obvinenia vo výške 8.034,40 eur a vo zvyšnej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol. Na plnenie súd žalovanej určil lehotu tridsať dní od právoplatnosti rozsudku s to na žiadosť žalovanej z dôvodu viacstupňového schvaľovacieho procesu úhrad z prostriedkov štátneho rozpočtu na MS SR v dôsledku ktorých nie je objektívne možné realizovať úhrady v štandardne ukladanej 3 dňovej lehote. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania strán sporu bolo potrebné prihliadnuť na to, že išlo o konanie o viacerých čiastkových nárokoch, a preto bolo potrebné postupovať pri každom uplatnenom nároku samostatne a úspech a neúspech strán sporu posudzovať osobitne pre ten-ktorý nárok s tým, že započítanie nárokov nie je možné, nakoľko výška niektorých závisela od úvahy súdu. O náhrade trov konania o náhradu škody a ušlého zisku rozhodol súd podľa pomeru úspechu v zmysle ustanovenia § 255 ods. 2 C.s.p., keď žalobcovi bola zo sumy 91.300 eur (žiadal náhradu škody 11.300 eur + 80.000 eur náhradu ušlého zisku) priznaná suma 8.843,33 eur, z čoho vyplýva hrubý úspech žalobcu 10 % a hrubý úspech žalovanej 90 %, a teda konečný čistý úspech žalovanej je 80 % (90 % - 10 %), čo v konečnom dôsledku znamená nárok žalovanej voči žalobcovi na náhradu účelne trov konania o náhradu škody a ušlého zisku v rozsahu 80 %. Nakoľko priznaná výška náhrady škody a ušlého zisku nezávisela od úvahy súdu, ich skutočnú výšku žalobca poznal už pri podaní žaloby. O náhrade trov konania o náhradu nemajetkovej ujmy rozhodol súd podľa pomeru úspechu strán sporu v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania o náhradu nemajetkovej ujmy v rozsahu 100 %. Žalobca bol v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy plne procesne úspešný aj keď mu bola priznaná len suma 8.034,40 eur, nakoľko mal úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia vyplývajúca z tohto jeho procesného úspechu závisela výučne od úvahy súdu, ktorú žalobca nemohol pri podaní žaloby nijako predvídať. Preto má žalobca nárok na náhradu trov konania o náhradu nemajetkovej ujmy v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

6. Proti výrokom II. a III. rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca z dôvodov, že súd prvej inštancie svojím nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. b/, e/, f/ a h/ C.s.p.). Na odôvodnenie svojho odvolania žalobca uviedol, že podľa bodu 69 odôvodnenia napadnutého rozsudku mal súd prvej inštancie za preukázané účelne vynaložené trovy právneho zastúpenia vo výške 8.843,33 eura a neprihliadol na pokladničný doklad č. 40 zo dňa 22.1.2014, nakoľko táto suma bola zaplatená dlhú dobu po skončení trestného stíhania. Súd prvej inštancie v rámci predbežného právneho posúdenia neoznámil, že túto sumu považuje za spornú, a tak žalobcovi odňal možnosť produkovať dôkazy na preukázanie súvisu tejto úhrady s rozhodovanou vecou. Naviac, z dokladu jasne a nespochybniteľne vyplýva, že platiteľom je žalobca, výška obhajcom prijatej sumy (1.700 eur) a účel – obhajoba v trestnej veci PPZ/BOK-ZA-2011, platba je identifikovaná nielen výškou sumy, ale aj označením príjemcu, platiteľa a aj účelom úhrady. Plynutie času má význam len vtedy, ak je kvalifikované a spôsobí právne následky. Vzhľadom na uznesenie ÚŠP GP SR VII/1 v 181/11-81 zo dňa 21.8.2012 je zrejmé, že nedošlo k uplynutiu premlčacej doby na úhradu odmeny za obhajobu, popretie žalovanou, z ktorého súd vychádza, je nielen v rozpore s listinným dôkazom samotným, ale popretie je všeobecné (bez uvedenia vlastných tvrdení, ktoré by svedčili o opaku). Podľa stabilizovanej judikatúry dovolacieho súdu naviac premlčacia doba na úhradu doplatku za právne služby začína plynúť až dňom nasledujúcim po ukončení zastupovania. Súd prvej inštancie v bode 74 odôvodnenia uvádza, že žalobca žiadal priznať náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 327.000 eur za nezákonné obvinenie a nezákonnú väzbu, z toho 7.534,40 žiadal za väzbu a zvyšnú časť (319.465,60 eur) za nezákonné obvinenie. Toto

tvrdenie súdu je priamo popreté znením žaloby, keď zo žaloby vyplýva, že uvedená výška minimálneho zákonného nároku za obmedzenie osobnej slobody podľa § 17 ods. 4 zákona o zodpovednosti za škodu je najmenej jedna tridsatina priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok, a to za každý, aj začatý deň pozbavenia osobnej slobody. V nasledujúcom odseku však priamo v žalobe rozširuje svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonné obvinenie a nezákonnú väzbu na sumu 327.000 eur, teda nad minimálny zákonný nárok vymedzený sumou 7.534,40 eur. K tomuto rozšíreniu výslovne uvádza, že bol o ňom vytvorený obraz vraha, prípad bol mediálne prezentovaný aj sledovaný, a preto požaduje náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonné obvinenie a nezákonnú väzbu v sume 327.000 eur. Nemožno tak prisvedčiť súdu prvej inštancie, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím o väzbe je uplatnený vo výške 7.354,40 eur, a neobstojí ani dôvod, prečo žalobcovi súd nepriznal náhradu nemajetkovej ujmy ani v základnej výške 7.627,56 eur. Žalobca ďalej uviedol, že v konaní preukázal, že informácie o jeho trestnom stíhaní získavali médiá priamo od vrcholných predstaviteľov PZ SR, a teda nešlo o informácie získané investigatívnou činnosťou, ale o publikovanie informácií získaných z verejných vystúpení ich predstaviteľov. Je chronicky známe, že napriek označeniu osoby len skratkou jej mena a priezviska je osoba verejnosťou a aj médiami stotožnená, a tým dochádzalo a aj dodnes dochádza k faktickému prelomeniu ochrany práv osoby, ktorá nebola právoplatne odsúdená, a táto osoba je na základe oficiálnych vyhlásení predstaviteľov PZ SR a prokuratúry verejnosťou vnímaná ako páchatel', zločinec, vyvrhel', v prípade žalobcu vrah, resp. nájomný vrah. Rovnako sa podľa žalobcu súd prvej inštancie nevysporiadal s tým, že k obvineniu došlo na základe krivého svedectva, za ktoré bol svedok H. aj odsúdený. Je povinnosťou štátu stíhať osobu len zo zákonných dôvodov, obmedziť osobnú slobodu len v nevyhnutnom prípade a po nevyhnutný čas a po celý čas trvania väzby skúmať pravidelne dôvody trvania väzby a konať tak, aby boli zabezpečované dôkazy nielen v neprospech, ale aj v prospech obvineného. K porušeniu uvedených povinností došlo v prípade žalobcu aj tým, že bol obvinený a bol 262 dní vo väzbe na základe falošného, orgánmi činnými v trestnom konaní riadne neprevereného svedectva, a jeho väzba trvala aj v čase, kedy orgány činné v trestnom konaní už mali preukázané, že žalovaný bol v čase vraždy v zahraničí a utrpel tam úraz. K tvrdeniu súdu prvej inštancie, že žalobca nebol osobou osobitne chránenou zákonom, ani nevykonával zamestnanie vyžadujúce si vysoký morálny kredit, a záveru, že žalobca nemá nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v takej výške, v akej si ho uplatňuje, žalobca zdôraznil, že právo na osobnú slobodu, nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia, a na konanie výhradne v súlade so zákonom sa vzťahuje na každú osobu bez výnimky. Ani predchádzajúce odsúdenie žalobcu neznamená, že môže byť nezákonne trestne stíhaný, a toľž nie nezákonne väznený. Pokiaľ súd prvej inštancie zmieňuje predchádzajúce odsúdenia žalobcu, tieto sú zahladené, a teda na žalobcu sa hľadí ako na nevinného. Súd prvej inštancie síce konštatuje, že v r. 2018 bol žalobca vo väzbe, je mu však zrejmé, keďže žalobca sa následne zúčastňoval pojednávaní v aktuálnej veci, že žalobca bol na slobode a teda nebol vo výkone trestu odňatia slobody. Z registra trestov, do ktorého má súd prístup, je zrejmé, že za väzbou nenasledovalo odsúdenie, a teda nemožno toto pričítať žalobcovi na ťarchu. Žalobca poukázal aj na judikatúru českých súdov, keďže vychádza z rovnakých medzinárodných zmlúv a judikatúry ESĽP, ktorými je viazaná aj Slovenská republika, bez ohľadu na vnútroštátnu právnu úpravu. Súd prvej inštancie sa však nezaoberal posúdením nároku vo vzťahu k nárokom (a ich priznávaním) v nadväznosti na medzinárodné zmluvy. Súd prvej inštancie sa dokonca nevyjadril ani k argumentácii konkrétnymi rozhodnutiami, ktoré žalobca uviedol vo svojej záverečnej reči (rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cdo/125/2019, rozhodnutie NS ČR sp. zn. 30Cdo/2357/2010, rozhodnutie ESĽP o sťažnostiach č. 42007/98, 28260/07, 30157/03, 52241/2014 a 74222/14) napriek tomu, že ide o argumenty, ktoré sú pre rozhodnutie vo veci podstatné. Ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997- III, rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I). Aj Ústavný súd SR vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu (por. uznesenie z 3. júla 2003, sp. zn. IV. ÚS 115/03). Povinnosť vysporiadať sa s judikatúrou vyplýva súdu z ustanovení čl. 2 ods. 2, čl. 3 ods. 1 a § 220 ods. 3 C.s.p. Žalobca tiež poukázal na účelovosť rozhodnutí, ktoré súd uviedol na odôvodnenie výšky nemajetkovej ujmy, neprihliadajúc na rozhodnutia, ktorými bolo priznané odškodnenie v podstatne vyššej výške (rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/821/2015, rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11Co/558/2013), a zároveň súd prvej inštancie porovnával len

náhradu za trestné stíhanie, nie však za neoprávnenú väzbu. Žalobca poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 5 MCdo 7/2010 z 23. februára 2011, podľa ktorého zodpovednosť za neoprávnený zásah je založená na objektívnom princípe, to znamená že sa popri neoprávnenosti zásahu do osobnosti fyzickej osoby nevyžaduje zavinenie pôvodcu tohto neoprávneného zásahu. Trestné stíhanie, výkon väzby, prípadne výkon uloženého trestu, ktoré boli realizované v rozpore so zákonom, resp. ústavným poriadkom, sú spôsobilé vyvolať vedľa vzniku materiálnej škody aj vznik nemateriálnej ujmy vo sfére osobnostných práv. Súd prvej inštancie pričítal na ľarchu žalobcu, že nepreukázal poškodenie svojej povesti v mieste bydliska, avšak žalobca predložil čestné vyhlásenia osôb, z ktorých vyplýva, že žalobca ako vrcholový športovec bol v mieste bydliska známou osobu, verejne spoznávanou a verejne vnímanou, a aj to, že informácie o jeho trestnom stíhaní vyvolali negatívnu odozvu. Ako žalobca uviedol, je zrejme, že výsluch osôb, ktoré so žalobcom po jeho vzatí do väzby prerušili kontakt (považujúc ho za vinného, za nebezpečného), by bol kontraproduktívny, keďže sú proti nemu negatívne ladené a tým by bola poznačená (spochybnená) aj ich výpoveď. Rovnako je zrejme, že nemôže navrhnúť vypočuť „ celé mesto “, ani vykonať či navrhnúť iný dôkaz na to, ako na neho reagovali, aj jemu neznáme osoby, v čase pred jeho vzatím do väzby, a po prepustení z väzby, keďže tieto reakcie neboli dokumentované v čase, kedy prebiehali. Napriek tomu je však nepochybné, že žalobca bol obvinený zo spáchania nájomnej vraždy, že predmetný skutok sa spájal so skupinou osôb, ktoré sú označované ako organizovaný zločin, resp. mafia, že stíhanie žalobcu a jeho väzba a teda aj jeho osoba boli rovnako prepájané, a to aj priamo predstaviteľmi PZ SR, na organizovaný zločin, a že trestné stíhanie a väzba boli nezákonné. Na strane žalobcu vznikla nemajetková ujma nezákonnou väzbou a nezákonným trestným stíhaním, a majetková ujma priamo súvisiaca s úkonmi trestného konania a vznik a intenzita nemajetkovej ujmy treba v zmysle rozhodnutia NS SR sp. zn. 4 Cdo 232/2010 posudzovať tak, ako by ujmu počítavala každá iná osoba v rovnakej situácii. Súd prvej inštancie na jednej strane akceptuje čestné vyhlásenia osôb, a nepovažuje za potrebné ich vypočuť v postavení svedkov, na druhej strane spochybňuje to, čo tieto čestné vyhlásenia osvedčujú. Súd prvej inštancie sa nevysporiadal s tým, že ide o zodpovednosť objektívnu, a teda pri potvrdenom protiprávnom zásahu do práv žalobcu má bremeno vyvinenia sa žalovaná. Navyiac, pri posudzovaní náhrady nemajetkovej ujmy sa má vychádzať z ustanovení O.z., ktorý v zmysle stabilizovanej judikatúry pomenúva aj „ potencialitu “ zásahu, nielen priamo preukázaný následok protiprávneho zásahu. Vzhľadom na tieto dôvody žalobca navrhol, aby odvolací rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti (výrok II.) a v časti náhrady trov konania žalovanej (výrok III.) zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na nové prejednanie a rozhodnutie s vyslovením záväzného právneho názoru.

7. Proti výroku I., III. a IV. rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie aj žalovaná z dôvodov, že súd prvej inštancie svojím nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ C.s.p.). Podľa žalovanej sa súd prvej inštancie v rámci samotného odôvodnenia napadnutého rozsudku nez zmienil o procesnej obrane žalovanej spočívajúcej vo vyvrátení záverov o nezákonnosti uznesenia, ktorým bolo žalobcovi vznesené obvinenie, poukazujúc na širšie súvislosti a okolnosti trestného stíhania žalobcu, medzi ktoré sa radí aj ťažiskový dôvod začatia tohto trestného stíhania, a to výpoveď svedka B. H.. Tejto procesnej obrane sa pri vysporiadaní sa s existenciou právneho titulu v podobe nezákonného rozhodnutia nevenoval, pričom ju ani len okrajovo v samotnom odôvodnení svojho rozhodnutia nespomenul. V odôvodnení napadnutého rozsudku nie je ani zmienka o poukaze žalovanej na rozhodovaciu prax Ústavného súdu ČR, Ústavného súdu SR, ako ani ESLP. Rovnako tak súd prvej inštancie ani marginálne nespomenul procesnú obranu žalovanej týkajúcu sa právnej argumentácie o zodpovednosti za škodu spôsobenú trestným konaním vedeným na základe krivého obvinenia a nepravdivej svedeckej výpovede. V danom prípade podľa názoru žalovanej bolo nevyhnutné vysporiadanie sa s možnosťou posúdenia trestného stíhania vedeného voči žalobcovi ako zákonného s ohľadom na okolnosť, že toto bolo iniciované na základe nepravdivej svedeckej výpovede. Súd prvej inštancie sa touto otázkou v rámci písomného odôvodnenia nezaoberal a podľa žalovanej napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je v časti posúdenia existencie právneho základu uplatneného nároku v podobe nezákonného rozhodnutia nedostatočne a jednostranne odôvodnené, ani len čiastočne nereflektujúce procesnú obranu žalovanej, resp. neposkytujúce odpovede na žalovanou namietané otázky smerujúce k prijatiu opačného záveru, aký záver prijal súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní. Takýmto postupom a rozhodnutím došlo podľa žalovanej k porušeniu práva na spravodlivý proces. Zároveň, pokiaľ súd prvej inštancie dospel k záveru, že uznesenie o vznesení obvinenia je rozhodnutím

nezákonným podľa § 3 ods. 1 písm. a) v spojení s § 5 a 6 zákona o zodpovednosti za škodu, takéto právne posúdenie je za zisteného skutkového stavu - najmä zistených okolností týkajúcich sa vedenia trestného stíhania voči žalobcovi, podľa žalovanej nesprávnym právnom posúdením. Vo vzťahu k posúdeniu existencie rozhodnutia o väzbe ako druhého žalobcom uplatneného právneho titulu, žalovaná od počiatku konania namietala naplnenie negatívnej zákonnej podmienky podľa § 8 ods. 6 písm. a) - zavinenie väzby žalobcom z dôvodu jeho predchádzajúceho spôsobu života, ktorý dal súdom v danej veci podnet na vzatie do väzby. S touto otázkou sa súd prvej inštancie vysporiadal v bode 58. odôvodnenia napadnutého rozsudku, pričom podľa žalovanej v tejto časti dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a v tejto časti vec aj nesprávne právne posúdil. Záver súdu prvej inštancie, že hlavným dôvodom vzatia žalobcu do väzby bola hrozba vysokého trestu odňatia slobody, podľa žalovanej nezodpovedá v konaní vykonaným dôkazom, najmä záverom vyplývajúcim z uznesenia Krajského súdu v Trnave zo dňa 6.9.2011, sp. zn. 5Tpo/52/2011, ktorým bolo rozhodované o sťažnosti žalobcu podanej proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 25.8.2011, sp. zn. Tp/68/2011 o vzatí žalobcu do väzby. Je pravdou, že skutočnosť, že sa žalobca po skutku, ktorý bol predmetom trestného konania, skrýval, bola aj podľa krajského súdu rozhodujúceho o sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe „umocňujúcou skutočnosťou“, avšak podľa žalovanej ani napriek tomu nemožno prijať záver, že táto má z uvedeného dôvodu zostať bez akéhokoľvek významu pri posúdení zavinenia väzby žalobcu, ako konštatuje súd prvej inštancie. Tvrdenie, že žalobca by bol do väzby vzatý aj v prípade, že by sa v minulosti (v čase po spáchaní skutku, ktorý je predmetom trestného konania) neskrýval, je jednoznačne skutkovo nesprávne, a je nanajvýš hypotézou súdu prvej inštancie. Zároveň je však táto hypotéza ťažiskovým dôvodom, pre ktorý súd prijal záver, že v prípade žalobcu nie je naplnená podmienka podľa § 8 ods. 6 písm. a) zákona o zodpovednosti za škodu, a teda nemožno skonštatovať, že žalobca si väzbu zavinil sám. Takýto spôsob rozhodnutia žalovaná považuje za nesprávny a nezákonný, a to s ohľadom na existenciu vyššie uvedených odvolacích dôvodov. Žalovaná opakovane upozorňuje na skutočnosť, že žalobca bol vzatý do tzv. útekovvej väzby, pričom súd mal za preukázané také jeho správanie, ktoré odôvodňovalo obavu z jeho úteku, keďže sa už v minulosti následne po vražde B. H. po dobu niekoľkých týždňov skrýval pred orgánmi činnými v trestnom konaní. K priznaniu žalobcovi nároku na náhradu majetkovej škody v sume 8.843,33 eur predstavujúcej trovy obhajoby vynaložené žalobcom v trestnom konaní, žalovaná uviedla, že pri výpočte trov obhajoby súd prvej inštancie nesprávne aplikoval ustanovenia § 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky, keď odmena vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny patrí za každé začaté dve hodiny bez ohľadu na počet týchto za sebou nadväzujúcich úkonov vykonaných počas dvoch hodín, ak úkon alebo na seba nadväzujúce úkony trvajú viac ako štyri hodiny, patrí odmena za každé dve skončené hodiny, pričom žalovaná vymenovala prípady, v ktorých sa nepochybne jednalo o na seba nadväzujúce úkony právnej služby, pri ktorých však súd ani v jednom prípade nevyhodnotil jednak celkovú dĺžku ich trvania v ten ktorý deň (či to bolo trvanie do dvoch hodín, resp. do štyroch hodín alebo nad štyri hodiny), a ani dĺžku trvania jednotlivých úkonov, ale priznal bez ďalšieho za každý z týchto úkonov náhradu odmeny advokáta vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny. Podľa žalovanej sa súd prvej inštancie nevysporiadal ani s niektorými námietkami žalovanej ku konkrétnym úkonom právnej služby uvedeným vo vyčíslení, konkrétne úkon č. 8 „ sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa o pribratí znalca “ zo dňa 19.9.2011 a úkon č. 16. „ sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa “ zo dňa 31.10.2011, pričom žalovaná namietala jednak nepreukázanie, ako aj neúčelnosť ich uskutočnenia, ktorých dôsledkom je nemožnosť priznania náhrady odmeny za ich uskutočnenie. Súd prvej inštancie sa však s touto procesnou obranou žalovanej vôbec nezaoberal, náhradu odmeny za predmetné úkony zahrnul do celkovej priznanej náhrady trov obhajoby bez bližšieho ozrejmeneia, či tieto úkony považuje za preukázané a účelne vykonané. Uvedeným podľa názoru žalovanej porušil súd prvej inštancie jej právo na spravodlivý proces a zároveň vec aj nesprávne právne posúdil. Vo vzťahu k rozhodnutiu o priznanej nemajetkovej ujme žalovaná uviedla, že súd prvej inštancie nezohľadnil, že za obdobie trestného stíhania, v rámci ktorého sa žalobca zároveň nachádzal vo výkone väzby, a teda od 22.8.2011 do 11.6.2012 (294 dní), už bol žalobca odškodnený náhradou nemajetkovej ujmy za väzbu priznanej súdom v sume 7.627,56 eur. Inak povedané obdobie trestného stíhania bolo v prevažujúcej miere (v 4/5) odškodnené súdom už priznaním náhrady nemajetkovej ujmy za väzbu. Duplicitné odškodnenie toho istého obdobia väzobného trestného stíhania neprichádza podľa žiadneho zákonného ustanovenia do úvahy, a preto ak za obdobie 22.8.2011 - 11.6.2012 súd prvej inštancie poskytol žalobcovi peňažné odškodné za nezákonné rozhodnutie, a zároveň za rozhodnutie o väzbe (ergo za vedenie trestného stíhania a zároveň za výkon väzby), jedná sa o nezákonné duplicitné odškodnenie, ktoré žalobcovi nemôže byť priznané. Rozhodnutie o náhrade nemajetkovej ujmy za väzbu je podľa názoru žalovanej nedostatočne odôvodnené, resp. odôvodnenie tejto časti rozhodnutia z hľadiska naplnenia zákonných predpokladov podľa § 17 ods. 2 a ods. 3 zákona o zodpovednosti za škodu v danej časti úplne

absentuje. Súd prvej inštancie sa podľa žalovanej vôbec nezaoberal dopadom výkonu väzby na osobný, rodinný, spoločenský či pracovný život žalobcu, a to s ohľadom na osobu samotného žalobcu, ktorý už predtým bol súdne trestaný za násilnú trestnú činnosť, prostredie, v ktorom žalobca žil a pracoval pred vykonom väzby, atď. Súd prvej inštancie vec v tejto časti aj nesprávne právne posúdil, keď čisto mechanicky pristúpil k uvedeniu numerického výpočtu náhrady nemajetkovej ujmy v závislosti od počtu dní väzby, pričom vychádzal zo znenia zákona o zodpovednosti za škodu účinného do 1.1.2013, avšak podľa žalovanej mal postupovať podľa znenia účinného v čase rozhodovania súdu, t. j. od 1.1.2013. K napadnutým výrokom III. a IV. rozsudku o trovách konania žalovaná uviedla, že súd prvej inštancie týmito dvoma výrokmi založil bipolaritu rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania, neprípustným a arbitrárnym spôsobom rozdelil nárok na náhradu trov konania na dva samostatné nároky – vo vzťahu k nároku na náhradu škody a vo vzťahu k nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Takýto postup súdu podľa žalovanej jednoznačne nemá oporu v právnej úprave rozhodovania o trovách konania a je prejavom svojvôle súdu závažne porušujúcej právo žalovanej na spravodlivý proces, ktorého dôsledkom je iba zvýhodnenie žalobcu poskytnutím mu časti nároku na náhradu trov konania, na ktorú však s ohľadom na výsledok konania a zásadu úspechu jednoznačne žalobca nemal mať nárok. Rozhodnutie o trovách konania samostatnými výrokmi vo vzťahu ku každému nároku spôsobí neprehľadnosť a zmätočnosť pri rozhodovaní o konkrétnej výške trov konania, keďže nie je možné jednoznačne určiť, ako sa následne bude postupovať pri vyčíslení náhrady trov za jednotlivé úkony. Pri väčšine (ak nie všetkých) procesných úkonov totiž nie je možné určiť, či sa týkali náhrady majetkovej škody alebo nemajetkovej ujmy (písomné vyjadrenia do konania, účasť na pojednávaníach a pod.). Záver prijatý súdom prvej inštancie tak spôsobuje stav právnej neistoty takého rozsahu, že ho je možné považovať aj za porušenie práva na spravodlivý proces. Žalovaná v súvislosti s postupom súdu prvej inštancie teda namieta, že trovy konania neboli priznané strane sporu podľa pomeru jej úspechu vo veci v zmysle § 255 ods. 1 a ods. 2 C.s.p., ale dvoma samostatnými výrokmi, v zmysle ktorých by si mali strany sporu plniť navzájom. Takáto separácia trov konania je absolútne neprípustná a zmätočná. Žalovaná má za to, že súd prvej inštancie mal pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania postupovať podľa zásady úspechu, a to s ohľadom na celkový výsledok konania tak, že od úspechu víťaznej strany, t. j. žalovanej (zo žalobcom požadovanej sumy celkovo 418.300 eur bola žalobcovi priznaná suma 16.877,83 eur, čo predstavuje úspech žalovanej v rozsahu 95,97 %) mal odpočítavať mieru úspechu žalobcu (4,03 %), čím by dospel k záveru, že čistý úspech žalovanej bol 91,94 %. Napriek tomuto výraznému úspechu žalovanej v spore jej súd prvej inštancie nárok na náhradu trov konania nielenže nepriznal, ale dokonca ju zaviazal na náhradu časti trov žalobcu v plnom rozsahu. Žalovaná považuje v tejto súvislosti za nevyhnutné zdôrazniť, že žalobca bol v priebehu celého súdneho konania zastúpený advokátom, u ktorého možno predpokladať znalosť judikatúry v otázke náhrady nemajetkovej ujmy vo veciach obdobných vecí žalobcu, vrátane približných rámcov rozsahu náhrad nemajetkovej ujmy, čo z povahy veci významným spôsobom na strane žalobcu zvyšuje mieru predvídateľnosti toho, ako môžu všeobecné súdy posúdiť ním uplatnený nárok. Žalobca teda nemohol dôvodne očakávať, že všeobecné súdy vyhovejú jeho žalobe v celom rozsahu a priznajú mu nárok na úhradu nemajetkovej ujmy v sume 327.000 eur, resp. vo výške, ktorá by sa tejto sume čo i len približovala. Žalovaná v tejto súvislosti poukázala na nález Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 652/2018 zo dňa 13.2.2020, podľa ktorého priznať za akýchkoľvek okolností strane konania, ktorá vo veci so svojím zjavne neprímeraným nárokom na úhradu nemajetkovej ujmy neuspela, právo na plnú náhradu trov konania, ktoré jej vznikli v príčinnej vecnej a časovej súvislosti s uplatnením jej práva v konaní pred všeobecným súdom, by bolo v rozpore s platnou a účinnou právnou úpravou interpretovanou súladne ochrannou funkciou civilného práva procesného. Žalovaná zdôraznila, že ako úspešnejšia strana v konaní, nemôže byť zaviazaná na náhradu trov konania žalobcu. Žalovaná navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I., III. a IV. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prípadne zmenil tak, že žalobu zamietla a žalovanej priznal náhradu trov konania.

8. Žalovaná vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedla, že toto neobsahuje kvalifikované vymedzenie odvolacích dôvodov. Zákonou náležitou odvolania je nielen formálne označenie jedného či viacerých odvolacích dôvodov vymedzených v § 365 ods. 1 C.s.p., ale každý odvolací dôvod je potrebné identifikovať, t. j. zrozumiteľným spôsobom špecifikovať, v akom konkrétnom pochybení odvolateľ vidí naplnenie odvolacieho dôvodu. Žalobca podľa názoru žalovanej túto povinnosť nespĺnil, keď na žiadnom mieste vo svojom odvolaní naplnenie akéhokoľvek odvolacieho dôvodu zrozumiteľne a riadne nekonkretizoval. Žalovaná zotrvala na svojich doterajších tvrdeniach a odvolacích návrhoch, považujúc námietky žalobcu za nedôvodné.

9. Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovanej poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/88/2019 zo dňa 25.11.2020, v ktorom za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy bola určená suma 25 eur za 1 deň väzby, teda približne 1/10 priemernej mzdy za každý deň väzby, pričom išlo o rozhodovanie o nároku za väzbu vykonanú v roku 1998, pričom v období väzby žalobcu (25.8.2011-11.6.2012) bola priemerná mzda vo výške 786 eur, resp. 805 eur. Žalobca poukázal tiež na rozhodnutie Winkler proti Slovenskej republike (sťažnosť č. 25416/07), pričom celkovo bola v tomto prípade väzba odškodnená sumou 57,63 eur.

10. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.), po zistení, že odvolania boli podané včas (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom – stranami, v ktorých neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 C.s.p.), po skonštatovaní, že podané odvolania majú zákonné náležitosti (§ 365 C.s.p.) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), h) C.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v medziach daných rozsahom (§ 379 C.s.p.) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 C.s.p.), dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť vo výroku I., vo výroku II. okrem časti, ktorou bol zamietnutý nárok na ušlý zisk a v závislých výrokoch III. a IV. o trovách konania.

11. Predmetom konania na súde prvej inštancie bolo viacero nárokov žalobcu uplatnených v súvislosti s jeho nezákonným trestným stíhaním a nezákonnou väzbou a to nárok na majetkovú škodu pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia v trestnom konaní a náhrady ušlého zisku a nárok na nemajetkovú ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím o vznesení obvinenia a následným trestným stíhaním ako aj nárok na nemajetkovú ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím o vzatí do väzby a následným pozbavením osobnej slobody.

12. V predmetnej veci proti rozsudku súdu prvej inštancie podali odvolanie obe strany sporu, žalobca podal odvolanie proti výroku II. rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým jeho žalobe nevyhovel a vo zvyšnej časti ju zamietol, a súvisiacim výrokom III. a IV. rozsudku súdu prvej inštancie o trovách konania, a žalovaná proti vyhovujúcemu výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie a súvisiacim výrokom III. a IV. rozsudku súdu prvej inštancie o trovách konania. Odvolací súd viazaný § 124 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 379 C.s.p. posúdil rozsah odvolania žalobcu podľa jeho obsahu tak, že výrok II. rozsudku súdu prvej inštancie žalobca napáda v časti majetkovej škody len ohľadom nepriznanej časti náhrady trov konania a v časti nepriznanej nemajetkovej ujmy. V odvolaní žalobca nenamietal nepriznanie ušlého zisku za boxerské zápasy a ani nijako nespochybňoval správnosť rozsudku súdu prvej inštancie v tejto časti, preto odvolací súd nepovažuje zamietajúci výrok II. rozsudku súdu prvej inštancie v časti nepriznania ušlého zisku vo výške 80.000 eur za napadnutý odvolaním.

13. S prihliadnutím na obsah podaného odvolania, predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na uplatnenú odvolaciu argumentáciu bolo posúdiť, či súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (riadnym neodôvodnením svojho rozhodnutia), či súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, či súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a či súd prvej inštancie vec aj nesprávne právne posúdil, čo malo za následok nesprávnosť samotného rozhodnutia vo veci samej (pokiaľ ide o dôvodnosť priznania náhrady škody a nemajetkovej ujmy a v akej výške a zákonné kritériá, na ktoré je potrebné pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch prihliadať).

14. Pre úplnosť je potrebné uviesť, že žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu namietala, že odvolanie žalobcu neobsahuje kvalifikované odvolacie dôvody. Odvolací súd sa však nestotožnil s touto námietkou žalovanej, keď viazaný § 124 ods. 1 C.s.p. posúdil odvolanie žalobcu podľa obsahu tak, že obsahuje zákonné odvolacie dôvody podľa § 365 C.s.p., ktoré sú aj špecifikované.

15. V konaní nebolo sporné, že žalobcovi bolo dňa 22.8.2011 vznesené obvinenie pre trestný čin vraždy a v ten istý deň bol žalobca zadržaný, dňa 23.8.2011 bol vzatý do väzby a prepustený z väzby bol dňa 11.6.2012, teda strávil vo väzbe 294 dní, a trestné stíhanie žalobcu bolo zastavené dňa 21.8.2012 z dôvodu, že skutok nespáchal obvinený.

16. Žalobca ako aj žalovaná namietali v odvolaní nedostatočné odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie a jeho nepreskúmateľnosť.

17. Vady zakladajúce zmätočnosť súdneho rozhodnutia, ktoré súd zavinil svojím procesným postupom, spravidla vždy strane odnímajú možnosť konať pred súdom. Tieto vady zakladajú nepreskúmateľnosť rozhodnutia ako celku, ktorá môže byť dôsledkom obsahovej a gramatickej nezrozumiteľnosti, neurčitosti alebo neodôvodnenosti rozhodnutia. V prípade, keď je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné, jedná sa o zmätočné rozhodnutie. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je aj právo strany na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkové otázky. Samotné rozhodnutie musí byť logickým a právnym vyústením priebehu konania, pri jeho vydaní musia byť zachované formálne a obsahové náležitosti s dôrazom na prvky vykonateľnosti, zrozumiteľnosti a určitosti jeho skutkových a právnych dôvodov vo vzťahu k výroku rozhodnutia.

18. Podľa § 220 ods. 2 C.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

19. Obsahom práva na spravodlivý súdny proces (čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) je umožniť každému bez akejkoľvek diskriminácie reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces ale nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

20. Podľa § 5 ods. 1 zákona o zodpovednosti za škodu v znení do 31.12.2012 právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má strana sporu, ktorej vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

21. Podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona o zodpovednosti za škodu v znení do 31.12.2012, ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu. (ods. 1) Právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa. (ods. 2)

22. Podľa § 8 ods. 5 písm. a) zákona o zodpovednosti za škodu v znení účinnom do 31.12.2012 právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe má ten, kto bol vzatý do väzby, ak bolo proti nemu zastavené trestné stíhanie.

23. Podľa § 8 ods. 6 písm. a) zákona o zodpovednosti za škodu v znení účinnom do 31.12.2012 právo na náhradu škody nevznikne, ak si osoba uloženie trestu, ochranného opatrenia alebo väzbu zavinila sama.

24. Žalovaná v odvolaní spochybňovala existenciu nároku žalobcu na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z dôvodu, že rozhodnutie o vznesení obvinenia nepovažovala za nezákonné, a namietala, že súd prvej inštancie sa v rámci samotného odôvodnenia napadnutého rozsudku nezmenil

o procesnej obrane žalovanej spočívajúcej vo vyvrátení záverov o nezákonnosti uznesenia, ktorým bolo voči žalobcovi vznesené obvinenie, poukazujúc na širšie súvislosti a okolnosti trestného stíhania žalobcu, medzi ktoré sa radí aj ťažiskový dôvod začatia tohto trestného stíhania, a to výpoveď svedka B. H.. V danom prípade podľa názoru žalovanej bolo nevyhnutné vysporiadanie sa s možnosťou posúdenia trestného stíhania vedeného voči žalobcovi ako zákonného s ohľadom na okolnosť, že toto bolo iniciované na základe nepravdivej svedeckej výpovede. Súd prvej inštancie sa touto otázkou v rámci písomného odôvodnenia nezaoberal a podľa žalovanej napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je v časti posúdenia existencie právneho základu uplatneného nároku v podobe nezákonného rozhodnutia nedostatočne a jednostranne odôvodnený, ani len čiastočne nereflektujúce procesnú obranu žalovanej. Odvolací súd sa nestotožňuje s námietkou žalovanej, že súd prvej inštancie nedostatočne odôvodnil, prečo rozhodnutie o vznesení obvinenia považuje za nezákonné, a že sa nevysporiadal s argumentáciou žalovanej. Vo vyjadreniach žalovanej v konaní na súde prvej inštancie, na ktoré žalovaná poukazuje v odvolaní, uvádza len to, že ak mala žalobcovi vzniknúť nejaká ujma, táto nevznikla v príčinnej súvislosti s postupom a rozhodnutiami orgánov činných v trestnom konaní a súdu, ale v dôsledku krivého obvinenia a svedeckej výpovede, a žalobca má možnosť uplatniť si svoj nárok v konaní o náhradu škody podľa O.z. voči osobe, ktorá svojím konaním škodu spôsobila a v tejto súvislosti poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25Cdo/297/2009, podľa ktorého zodpovednosť štátu za škodu nevyklučuje zodpovednosť inej osoby za škodu, ktorú vyvolalo trestné konanie, ak sú u tejto osoby splnené podmienky zodpovednosti podľa všeobecného (O.z.) alebo osobitného predpisu. Záver o vylúčení zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím v prípade trestného stíhania na základe krivej výpovede však zo žalovanou uvedeného rozhodnutia nevyplýva, naopak Najvyšší súd ČR jednoznačne uvádza, že je to teda predovšetkým štát, kto zodpovedá za škodu spôsobenú obvinenému tým, že proti nemu viedol trestné stíhanie, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením, a zo žiadneho zákonného ustanovenia nevyplýva, že zodpovednosť štátu by nahradzovala alebo vylučovala zodpovednosť tretích osôb. Podľa názoru odvolacieho súdu tak súd prvej inštancie dostatočne odôvodnil záver o nezákonnosti rozhodnutia o vznesení obvinenia, keď konštatoval, že trestné stíhanie bolo zastavené rozhodnutím prokurátora UŠP GP SR zo dňa 21.8.2012 z dôvodu, že je nepochybné, že skutok nespáchal obvinený a tým boli splnené, zákonné podmienky. Odvolací súd sa nestotožnil s názorom žalovanej, že v prípade začatia trestného konania na základe krivej výpovede, štát nezodpovedá za škodu spôsobenú týmto nezákonným rozhodnutím, pretože je to práve štát, ktorého orgány rozhodli o začatí trestného stíhania a toto trestné stíhanie viedli takmer jeden rok, a aj v prípade, že trestné stíhanie sa začalo na základe krivej výpovede, tieto orgány majú rozsiahle zákonné právomoci na overenie skutočností vyplývajúcich z takéhoto svedectva, a teda musia zodpovedať za prípadné nezákonné zásahy do základných práv.

25. Žalovaná v odvolaní ďalej namietala, že žalobca si väzbu zaviniť sám a záver súdu prvej inštancie, že hlavným dôvodom vzatia žalobcu do väzby bola hrozba vysokého trestu odňatia slobody, podľa žalovanej nezodpovedá v konaní vykonaným dôkazom. Žalovaná pripustila, že skutočnosť, že sa žalobca po skutku, ktorý bol predmetom trestného konania, skrýval, bola aj podľa krajského súdu rozhodujúceho o sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe „umocňujúcou skutočnosťou“, avšak podľa žalovanej ani napriek tomu nemožno prijať záver, že táto má z uvedeného dôvodu zostať bez akéhokoľvek významu pri posúdení zavinenia väzby žalobcu, ako konštatuje súd prvej inštancie. Tvrdenie, že žalobca by bol do väzby vzatý aj v prípade, že by sa v minulosti (v čase po spáchaní skutku, ktorý je predmetom trestného konania) neskrýval, je jednoznačne skutkovo nesprávne, a je nanajvyšš hypotézou súdu prvej inštancie. S touto námietkou žalovanej sa odvolací súd nestotožňuje, nakoľko ako správne uviedol súd prvej inštancie, žalobca bol v trestnom konaní obvinený z trestného činu vraždy, za ktorý mu hrozil až výnimočný trest odňatia slobody na doživotie, a odvolací súd zastáva názor súdu prvej inštancie, že hlavným dôvodom vzatia žalobcu do väzby bola práve táto skutočnosť, a teda sa nestotožnil s názorom žalovanej, že žalobca si väzbu zaviniť sám.

26. Odvolací súd sa teda stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že sú splnené podmienky zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím o vznesení obvinenia a následným trestným stíhaním a nezákonného rozhodnutia o vzatí do väzby a následným pozbavením osobnej slobody.

27. Vzhľadom na rozsah podaných odvolaní je predmetom odvolacieho prieskumu žalobcom uplatnený nárok na náhradu trov trestného konania vo výške 11.300 eur, pričom súd prvej inštancie mu priznal tento nárok vo výške 8.843,33 eur a vo zvyšku žalobu zamietol.

28. Žalovaná v odvolaní namietala, nesprávne právne posúdenie súdom prvej inštancie, že pri výpočte trov obhajoby súd prvej inštancie nesprávne aplikoval ustanovenia § 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky, keď odmena vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny patrí za každé začaté dve hodiny bez ohľadu na počet týchto za sebou nadväzujúcich úkonov vykonaných počas dvoch hodín, ak úkon alebo na seba nadväzujúce úkony trvajú viac ako štyri hodiny, patrí odmena za každé dve skončené hodiny, pričom žalovaná vymenovala prípady, v ktorých sa nepochybne jednalo o na seba nadväzujúce úkony právnej služby, pri ktorých však súd ani v jednom prípade nevyhodnotil jednak celkovú dĺžku ich trvania v ten ktorý deň (či to bolo trvanie do dvoch hodín, resp. do štyroch hodín alebo nad štyri hodiny), a ani dĺžku trvania jednotlivých úkonov, ale priznal bez ďalšieho za každý z týchto úkonov náhradu odmeny advokáta vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny. Podľa žalovanej sa súd prvej inštancie nevysporiadal ani s niektorými námietkami žalovanej ku konkrétnym úkonom právnej služby uvedeným vo vyčíslení, konkrétne úkon č. 8 „ sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa o pribratí znalca “ zo dňa 19.9.2011 a úkon č. 16. „ sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa “ zo dňa 31.10.2011, pričom žalovaná namietala jednak nepreukázanie, ako aj neúčelnosť ich uskutočnenia. Žalobca zase v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie neprihliadol na pokladničný doklad č. 40 zo dňa 22.1.2014 s odôvodnením, že táto suma bola zaplatená dlhú dobu po skončení trestného stíhania, ale súd prvej inštancie v rámci predbežného právneho posúdenia neoznámil, že túto sumu považuje za spornú, a tak žalobcovi odňal možnosť produkovať dôkazy na preukázanie súvisu tejto úhrady s rozhodovanou vecou. Žalobca ďalej uviedol, že vzhľadom na uznesenie o zastavení trestného stíhania zo dňa 21.8.2012 je zrejmé, že nedošlo k uplynutiu premičacej doby na úhradu odmeny za obhajobu, a popretie žalovaného, z ktorého súd vychádza, je nielen v rozpore s listinným dôkazom samotným, ale popretie žalovaného je všeobecné (bez uvedenia vlastných tvrdení, ktoré by svedčili o opaku). Odvolací súd sa stotožnil s týmito námietkami strán sporu a dospel k záveru, že v tejto časti súd prvej inštancie jednak vec nesprávne právne posúdil tým, že sa nezaoberal, či jednotlivé úkony právnej služby na seba nadväzujú a v akom trvaní, a aj vec nedostatočne odôvodnil, čím spôsobil nepreskúmateľnosť rozsudku v tejto časti.

29. Ďalej je predmetom odvolacieho prieskumu nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vyplývajúcej jednak z nezákonného rozhodnutia o vznesení obvinenia a následného trestného stíhania a jednak z nezákonného rozhodnutia o väzbe a následného pozbavenia osobnej slobody.

30. Žalovaná v odvolaní namietala, že súd prvej inštancie nemohol žalobcovi priznať nemajetkovú ujmu aj za trestné stíhanie aj za väzbu, lebo väzba bola vykonaná počas trestného stíhania a ide o duplicitné odškodnenie.

31. Odvolací súd sa s touto námietkou žalovanej nestotožňuje, nakoľko ide o dva nároky na základe dvoch rôznych titulov, nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy z titulu nezákonného rozhodnutia o vznesení obvinenia a následného trestného stíhania vyplýva z § 5 ods. 1 zákona o zodpovednosti za škodu a nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy z titulu rozhodnutia o väzbe a následného pozbavenia osobnej slobody vyplýva z § 8 ods. 5 písm. a) zákona o zodpovednosti za škodu. Aj z rozhodnutí Najvyššieho súdu SR (napr. sp. zn. 5Cdo/192/2021 zo dňa 15.12.2022, sp. zn. 5Cdo/140/2019 zo dňa 24.2.2022, sp. zn. 7Cdo/155/2021 zo dňa 13.12.2022) a Ústavného súdu SR (napr. sp. zn. III. ÚS 224/2023 zo dňa 27.4.2023) vyplýva rozlišovanie týchto nárokov.

32. Žalobca v odvolaní namietal záver súdu prvej inštancie, že žiadal priznať náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 327.000 eur za nezákonné obvinenie a nezákonnú väzbu, z toho 7.534,40 eur žiadal za väzbu a zvyšnú časť (319.465,60 eur) za nezákonné obvinenie. Podľa žalobcu toto tvrdenie súdu je priamo popreté znením žaloby, keď zo žaloby vyplýva, že uvedená výška minimálneho zákonného nároku za obmedzenie osobnej slobody podľa § 17 ods. 4 zákona o zodpovednosti za škodu je najmenej jedna tridsatina priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok, a to za každý, aj začatý deň pozbavenia osobnej slobody. V nasledujúcom odseku však žalobca, priamo v žalobe, rozširuje svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonné obvinenie a nezákonnú väzbu na sumu 327.000 eur, teda nad minimálny zákonný nárok vymedzený sumou 7.534,40 eur. K tomuto rozšíreniu výslovne uvádza, že bol o ňom vytvorený obraz vraha, prípad bol mediálne prezentovaný aj sledovaný, a preto požaduje náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonné obvinenie a nezákonnú väzbu v sume 327.000 eur. Preto nemožno prisvedčiť súdu prvej inštancie, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím o väzbe

je uplatnený vo výške 7.534,40 eur, a neobstojí ani dôvod, prečo žalobcovi súd nepriznal náhradu nemajetkovej ujmy ani v základnej výške 7.627,56 eur.

33. Odvolací súd sa stotožňuje s touto námietkou žalobcu, pretože v žalobe uviedol, že minimálny zákonný nárok, ktorý by mu patril vzhľadom na počet dní pozbavenia osobnej slobody je 7.534,40 eur, avšak vzhľadom na to, že bol obvinený z trestného činu vraždy a bol o ňom vytvorený obraz vraha, nemajetková ujma je tak závažná, že sa nedá ani vyčíslieť, preto žiada náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonné obvinenie a nezákonnú väzbu vo výške 327.000 eur.

34. Podľa § 216 ods. 1 a 2 C.s.p. súd je viazaný žalobným návrhom žalobcu (ods. 1). Súd môže prekročiť žalobný návrh a prisúdiť viac, než čoho sa strany domáhajú, iba vtedy, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu (ods. 2).

35. Podľa § 129 ods. 1 C.s.p., ak ide o podanie vo veci samej alebo návrh na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia, z ktorého nie je zrejmé, čoho sa týka a čo sa ním sleduje, alebo ide o podanie neúplné alebo nezrozumiteľné, súd vyzve toho, kto podanie urobil, aby podanie doplnil alebo opravil v lehote, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní.

36. Civilné sporové konanie ako konanie, ktorého účelom je poskytovanie ochrany súkromnoprávnym vzťahom, je ovládané (okrem iného) dispozičným a prejednávacím princípom. Konanie sa začne len na základe podanej žaloby. Žalobca vymedzuje predmet sporového konania, a to pokiaľ ide o konkrétny právny vzťah, o ktorom tvrdí, že existuje a je ohrozený alebo porušený, konkrétny nárok z tohto právneho vzťahu, ktorému žiada poskytnúť súdnu ochranu, a výšku alebo rozsah plnenia, ktoré z daného nároku žiada priznať. Medzi stranami sporu totiž môže existovať viac právnych vzťahov, resp. aj v rámci jedného právneho vzťahu môže existovať niekoľko ohrozených alebo porušených práv a žalobca sa nemusí domáhať ochrany celého nároku, ale napríklad len jeho časti (napr. žaluje len dlžnú istinu bez úroku z omeškania). V súlade s autonómiou súkromnoprávných vzťahov súdy neposkytujú ochranu právnomu vzťahu, právu ani nároku na plnenie, o ochranu ktorého žalobca nežiadal. Súd sa teda v sporovom konaní nebude vecne zaoberať iným právnym vzťahom, iným právom, ani iným plnením (čo do druhu alebo výšky), než aké sú uvedené v žalobe a nemôže priznať iné plnenie, ako je žiadané v petite. Súd môže priznať žalobcovi viac alebo niečo iné len v prípade, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

37. Petit je najdôležitejšou časťou žaloby, nakoľko má presne formulovať, akého výroku súdu sa žalobca domáha. Petit nie je možné bez súhlasu súdu spätne meniť a je spravidla formulovaný ako výrok rozhodnutia, ktorý sa od súdu požaduje. Ak súd návrhu vyhovie, do svojho rozhodnutia požadovaný výrok úplne prevezme. Z tohto dôvodu je formulácia petitu veľmi dôležitou náležitosťou žaloby, ktorá nielenže vymedzuje predmet konania, ktorý súd v zásade nemôže prekročiť, ale zároveň podmieňuje budúcu vykonateľnosť súdneho rozhodnutia. V prípade ak podanie strany nemá zákonom stanovené náležitosti, ide o vadu podania a o tzv. neúplné podanie. V prípade, že z podania nie je zrejmé, čoho sa týka a čo sa ním sleduje alebo ide o podanie neúplné alebo nezrozumiteľné, je súd povinný ex offo vyzvať podávateľa k odstráneniu väd podania. Z § 128 C.s.p. možno vyvodiť, že neúplné podanie vo veci samej je povinný ten, kto podanie urobil, doplniť, a nezrozumiteľné alebo neurčité podanie je povinný ten, kto podanie urobil, opraviť. Ak podávateľ v stanovenej lehote podanie neopraví alebo nedoplní, je potrebné skúmať, či je alebo nie je možné pre uvedený nedostatok v konaní pokračovať. Ak ide o taký nedostatok, pre ktorý nemožno v konaní pokračovať, a podanie vo veci samej nie je ani napriek výzve súdu opravené alebo doplnené v stanovenej lehote, súd podanie odmietne.

38. Žalobca požadoval v žalobe náhradu nemajetkovej ujmy z dvoch titulov - jednak z titulu nezákonného rozhodnutia o vznesení obvinenia a následného trestného stíhania a jednak z titulu nezákonného rozhodnutia o väzbe a následného pozbavenia osobnej slobody, v žalobe však uviedol, že žiada náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonné obvinenie a nezákonnú väzbu vo výške 327.000 eur, pričom žalobca neuviedol jednoznačne, ako si to nesprávne vyvodil súd prvej inštancie, že za väzbu žiada len zákonný minimálny nárok, ktorý vypočítal vo výške 7.534,40 eur. Teda zo žaloby žalobcu nebolo zrejmé v akej výške žiada jednotlivé nemajetkové ujmy, preto bolo povinnosťou súdu prvej inštancie ho vyzvať, aby opravil neurčitost' svojej žaloby v časti náhrady nemajetkovej ujmy tak, aby jednoznačne určil výšku nemajetkovej ujmy, ktorú žiada pri tom ktorom nároku. Táto procesná vada konania vedie vždy k potrebe zrušiť rozhodnutie napadnuté odvolaním, pretože rozhodnutie, vydané v konaní postihnutom

tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne. Tým, že súd prvej inštancie žalobcu nevyzval na odstránenie neurčitosti žaloby, a sám si vyvodil v akej výške sa žalobca domáha jednotlivých nárokov, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Povinnosťou súdu prvej inštancie tak bude v ďalšom konaní, v intenciách vyššie uvedených záverov odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 C.s.p.), umožniť žalobcovi upresniť petiu žaloby v časti náhrady nemajetkovej ujmy tak, aby na základe takéhoto petitu bolo možné v konaní pokračovať. Až následne bude môcť súd prvej inštancie skúmať zákonné kritéria ohľadom určenia výšky nemajetkovej ujmy pri týchto dvoch nárokoch.

39. Žalovaná v odvolaní ďalej namietala, že súd prvej inštancie mal postupovať podľa zákona o zodpovednosti za škodu v znení účinnom od 1.1.2013.

40. Zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci prešiel viacerými novelizáciami. Problematiky ustanovenia § 17 zákona o zodpovednosti za škodu týkajúceho sa náhrady nemajetkovej ujmy sa dotkli dve novely vykonané zákonom č. 517/2008 Z. z. s účinnosťou od 1. januára 2009 a zákonom č. 412/2012 Z. z. s účinnosťou od 1. januára 2013.

41. V období od 1. júla 2004 do 31. decembra 2008 uvedené ustanovenie obsahovalo dva odseky. Odsek 1 znel „Uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk.“ Odsek 2 znel „V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.“

42. Novela vykonaná zákonom č. 517/2008 Z. z. stanovila kritériá pre určovanie výšky nemajetkovej ujmy doplnením § 17 ods. 3 a zaviedla minimálnu výšku nemajetkovej ujmy pre odškodňovanie nemajetkovej ujmy spôsobenej rozhodnutiami okrem iného aj väzbe a treste (§ 17 ods. 4). Táto novela obsahovala prechodné ustanovenie § 27b ods. 1, podľa ktorého zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutiami vydanými pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona a za nesprávny úradný postup pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa riadi predpismi účinnými do 31. decembra 2008.

43. Novelou vykonanou zákonom č. 412/2012 Z. z. (od 1. januára 2013) v § 17 došlo k vypusteniu minimálnej výšky náhrady nemajetkovej ujmy v prípade väzby a k zavedeniu limitu výšky náhrady nemajetkovej ujmy. Novela však neobsahovala žiadne prechodné ustanovenia.

44. Odvolací súd je toho názoru, že pri určení, ktoré znenie § 17 zákona o zodpovednosti za škodu je potrebné použiť pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy je rozhodujúcim momentom vydania nezákonného rozhodnutia, resp. vzatia do väzby (rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/262/2015, sp. zn. 7Cdo/145/2011). V predmetnej veci bolo rozhodnuté o vznesení obvinenia žalobcovi uznesením zo dňa 22.8.2011 a v ten deň bol aj zadržaný a o vzatí do väzby bolo rozhodnuté uznesením zo dňa 23.8.2011, teda pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy je potrebné postupovať podľa § 17 zákona o zodpovednosti za škodu v znení do 31. decembra 2012, kedy v odseku 4 bola stanovená minimálna výška nemajetkovej ujmy. Nakoľko odsek 4 upravujúci maximálnu výšku nemajetkovej ujmy nadobudol účinnosť až 1. januára 2013 (minimálna hranica bola vypustená), tento nemožno na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej rozhodnutím o väzbe zo dňa 3. októbra 2010 aplikovať.

45. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/169/2021 zo dňa 31. januára 2023, v ktorom sa dovolací súd vyjadril, že sa nestotožnil s odôvodnením odvolacieho súdu, v zmysle ktorého ustanovenie § 17 ods. 4 zákona o zodpovednosti za škodu v znení účinnom od 1. januára 2013 predstavuje akési vodítko pri priznávaní samotnej výšky náhrady nemajetkovej ujmy. Súd prvej inštancie v tejto veci (viazaný právnym názorom vyjadreným v predchádzajúcom zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu) pri stanovení primeranej a spravodlivej výšky náhrady nemajetkovej ujmy vychádzal z tej skutočnosti, že ak maximálna výška odškodnenia pri trestných činoch, pri ktorých je spôsobená smrť, je suma 21.750 eur pre rok 2017, tak v prípade nemajetkovej ujmy, ktorá bola spôsobená v osobnom, rodinnom a pracovnom živote, by nemalo dôjsť k prekročeniu tejto hranice, práve naopak, bolo potrebné a vhodné sa s touto limitáciou vysporiadať pri určovaní spravodlivého ohodnotenia miery zásahu do osobnostných práv žalobcu vo forme nemajetkovej ujmy v korelácii s ohodnotením odškodnenia obetí v prípade zásahu do ich práva na život ako najdôležitejšej hodnoty. Dovolací súd ďalej uviedol, že právo poškodeného na náhradu škody (nemajetkovej ujmy) vzniká

momentom vydania nezákonného rozhodnutia, vzatia do väzby, či zbytočnými prieťahmi v konaní, bez ohľadu na to, že žalovateľným nárokom sa stáva až po splnení ďalších podmienok. Preto aplikovať ustanovenie § 17 v zmysle novely (zákona č. 412/2012 Z. z.) na prípady, keď uznesenie o vznesení obvinenia bolo vydané pred 1. januárom 2013, by znamenalo pripustiť, že hoci v čase pred nadobudnutím účinnosti novely vzniklo poškodenému právo na náhradu nemajetkovej ujmy vo vyššej výške, toto jeho právo v časti prevyšujúcej horný limit zavedený novelou (zákon č. 412/2012 Z. z.) zaniklo dňom jej účinnosti. Znamenalo by to popretie princípu úplného odškodnenia, ale spôsobilo by aj neprípustné odňatie už existujúceho práva, zásah do legitímnej nádeje poškodeného na satisfakciu a bolo by aj porušením zákazu retroaktivity (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/262/2015, ktoré nadväzuje na skoršie rozhodnutie sp. zn. 7Cdo/145/2011). Dovolací súd tiež uviedol, že vo svojej rozhodovacej činnosti eviduje rozhodnutia judikujúce primeranú výšku náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným trestným stíhaním po náležitom zohľadnení iných právnych predpisov slovenského právneho poriadku upravujúcich odškodnenie a aj v kontexte s rozhodnutiami ESLP a Ústavného súdu (bolo to konštatované v rozhodnutiach napr. 3Cdo/25/2019, 2Cdo/30/2019, 6Cdo/38/2019, 7Cdo/100/2017). Dovolací súd zdôraznil, že určenie výšky nemajetkovej ujmy nesmie byť svojvoľné a uplatnenie voľnej úvahy sa tak nesmie stať nepreskúmateľnou ľubovôľou súdu, vymykajúcou sa akejkolvek kontrole. Nemožno priznávať neprimerané či dokonca tak premrštené sumy, ktoré by vo svojich dôsledkoch viedli k bezdôvodnému obohacovaniu sa. Na druhej strane však dovolací súd uviedol, že musí zohľadniť aj závery z judikatúry Ústavného súdu SR, konkrétne nálezu III. ÚS 754/2016 zo dňa 24. januára 2017 a na nález nadväzujúcu judikatúru dovolacieho súdu (sp. zn. 5Cdo/192/2021 zo dňa 15. decembra 2022).

46. Ústavný súd SR v náleze sp. zn. III. ÚS 754/2016 uviedol, že vzhľadom na to, že kritériá ustanovené v § 17 ods. 3 zákona o zodpovednosti za škodu a limitáciu výšky náhrady nemajetkovej ujmy nemožno aplikovať na prípady, keď (nezákonné) uznesenie o začatí trestného stíhania bolo vydané pred dňom nadobudnutia ich účinnosti (t. j. vo vzťahu k § 17 ods. 3 pred 1. januárom 2009 a vo vzťahu k § 17 ods. 4 pred 1. januárom 2013), všeobecné súdy vo veci sťažovateľky týmito viazané neboli, a preto bolo vecou všeobecných súdov, aby z právneho poriadku kritériá, podľa ktorých posúdia výšku náhrady nemajetkovej ujmy vyvodili. Všeobecné súdy takto postupovali a vymedzili kritériá, ktorých naplnenie skúmali na základe výsledkov vykonaného dokazovania. Ďalej uviedol, že všeobecné súdy disponujú pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch za vedenie trestného stíhania širokou mierou uváženia a ich úvahy nemožno limitovať mechanickým porovnávaním odškodňovania iných prípadov upravených v iných právnych normách. Je to tak jednak preto, že vždy v týchto prípadoch je nevyhnutné vychádzať z osobitných okolností vecí, a jednak preto, že v prípade mechanického prenášania limitov právnej úpravy iných prípadov odškodnenia by to muselo znamenať predchádzajúce posúdenie tam stanovenej výšky odškodnenia z hľadiska spoločenskej spravodlivosti (nemožno limitovať výšku náhrady nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie porovnávaním odškodňovania bolesti či obetí trestných činov, pokiaľ všeobecnému súdu nepatrí právomoc posúdiť takúto zákonnú úpravu z hľadiska spoločenskej spravodlivosti). Významným je však i to, že z hľadiska ústavnoprávneho je zodpovednosť štátu v týchto prípadoch konštruovaná ako objektívna absolútna zodpovednosť (štát sa jej nemôže zbaviť). Tieto závery sú osobitne významné pre prípady rozhodovania o výške náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom (orgánov) štátu, ktorý na druhej strane sám ako zákonodarca formuluje kritériá stanovenia ich výšky, a dokonca v dnes účinnom znení právnej úpravy stanovil zákonom ich hornú hranicu. Z tohto dôvodu musí byť poskytnutý všeobecným súdom ako osobitnej a nezávislej zložke štátnej moci široký autonómny priestor na realizáciu voľnej úvahy. Pokiaľ majú potom závery takejto úvahy striktnú oporu vo vykonanom dokazovaní a úvaha všeobecného súdu je vyjadrená v podobe dostatočne, logicky a zrozumiteľne odôvodneného rozhodnutia, iba takýmto postupom môže dôjsť k nastoleniu spravodlivej rovnováhy medzi štátom ako škodcom a na druhej strane fyzickou osobou poškodenou jeho konaním na základných právach. Ak má každý právo na náhradu škody spôsobenej mu nezákonným rozhodnutím štátneho orgánu zaručené v čl. 46 ods. 3 ústavy, potom toto právo nie je možné v konkrétnom prípade zákonom obmedziť, či celkom vylúčiť. Opačný prístup by nerešpektoval princíp minimalizácie zásahov do základných práv v podobe ich prípadného obmedzenia a princíp maximalizácie zachovania obsahovej podstaty základného práva (obdobne napr. nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 165/02 z 19. decembra 2002, obdobne nález sp. zn. II. ÚS 136/02 zo 17. júla 2002, resp. nález sp. zn. II. ÚS 42/01 zo 17. júla 2002 alebo nález sp. zn. III. ÚS 165/02 z 19. decembra 2002). Z rovnakých dôvodov nie je ústavne prípustné vyžadovať aplikáciu takejto limitácie od všeobecných súdov „skrytým“ aplikovaním hraníc stanovených inými právnymi predpismi vo veci sťažovateľky. Na druhej strane však

ani ústavný súd nespochybňuje potrebu zjednotenia rozhodovania o výške náhrady nemajetkovej ujmy v týchto prípadoch. Toto zjednotenie môže byť však realizované iba dôsledným aplikovaním (okrem iného aj) naznačených kritérií, smerujúc k porovnateľnosti priznanej náhrady nemajetkovej ujmy v prípadoch skutkovo obdobných. Rovnako tak nie je možné ani mechanicky prevziať závery rozhodovacej praxe súdov iných štátov či Európskeho súdu pre ľudské práva, a to najmä s ohľadom na odlišnosť životnej úrovne v jednotlivých štátoch, ktorá rovnako tak musí byť zohľadnená, pokiaľ priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy má zodpovedať predstavám spravodlivosti a slušnosti v danom čase a na danom mieste. Ani to však neznamená, že takúto rozhodovaciu prax týchto orgánov by nebolo na mieste nezohľadniť.

47. Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/192/2021 zo dňa 15. decembra 2022 zamietol dovolanie vo veci, v ktorej súd prvej inštancie (keď odvolací súd toto jeho rozhodnutie potvrdil) vyslovil aj s poukazom na rozhodnutie NS SR sp. zn. 7Cdo/262/2015, že ak bolo nezákonné rozhodnutie vydané pred 1. januárom 2009, súd posudzuje vec podľa § 17 účinného do 31. decembra 2008. Novela zákona o zodpovednosti za škodu vykonaná zákonom č. 412/2012 Z. z., účinná od 1. januára 2013, ktorou v § 17 došlo k zavedeniu limitu výšky náhrady nemajetkovej ujmy, neobsahovala žiadne prechodné ustanovenia. Okresný súd vysvetlil, že aplikovať § 17 v znení novely zákonom č. 412/2012 Z. z. na prípady, keď uznesenie o vznesení obvinenia bolo vydané pred 1. januárom 2013 by znamenalo pripustiť, že hoci v čase pred nadobudnutím účinnosti novely vzniklo poškodenému právo na náhradu nemajetkovej ujmy vo vyššej výške, toto jeho právo v časti prevyšujúcej horný limit zavedený novelou zaniklo dňom jej účinnosti. Dovolací súd v tomto rozhodnutí sumarizoval doterajšie rozhodnutia dovolacieho súdu (sp. zn. 4Cdo/171/2005, 6MCdo/15/2012, Cdo/37/2012, 3Cdo/7/2017, 2Cdo/112/2017, 3Cdo/19/2018/3Cdo/25/2019, 2Cdo/30/2019), ako aj rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva vydané proti Slovenskej republike vo veciach sťažovateľov H., X. a P., na ktoré poukazovala žalovaná ako dovolateľka, pričom mala za to, že došlo k odklonu dovolacieho súdu v prejednávanej spore od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v riešení otázky primeranosti výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy za (nezákonné) trestné stíhanie z hľadiska jej súladu s vnútroštátnymi právnymi predpismi upravujúcimi aj iné finančné kompenzácie (zákon č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov resp. predchádzajúce právne predpisy), súdnou praxou, rozhodnutiami Európskeho súdu pre ľudské práva a zásadou spravodlivého zadosťučinenia, t. j. či sú všeobecné súdy rozhodujúce o priznávaní a určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy povinné vychádzať z hmotnoprávných predpisov, ktoré priamo určujú výšku náhrady za spôsobenú ujmu, ako aj z relevantných rozhodnutí Ústavného súdu SR či ESLP. Dovolací súd dospel k záveru, že odvolací súd sa právnymi závermi, na ktorých založil rozhodnutie napadnuté dovolaním žalovanou, neodklonil v nastolenej otázke (otázka primeranosti priznanej náhrady nemajetkovej ujmy podľa ZoZŠVM) od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorú v danom prípade predstavujú rozhodnutia najvyššieho súdu uvedené vyššie. Rovnako odvolací súd nevybočil z medzí judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva označenej dovolateľkou. Ústavný súd v rozhodnutí III. ÚS 224/2023 zo dňa 27. apríla 2023 odmietol ústavnú sťažnosť proti tomuto rozhodnutiu Najvyššieho súdu SR ako zjavne neopodstatnenú.

48. Podľa § 17 ods. 1 a 2 zákona o zodpovednosti za škodu v znení účinnom do 31. decembra 2012 uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. (ods. 1) V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. (ods. 2)

49. Podľa § 17 ods. 3 a 4 zákona o zodpovednosti za škodu v znení účinnom do 31. decembra 2012 výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. (ods.3) Výška nemajetkovej ujmy spôsobenej rozhodnutiami uvedenými v § 7 a 8 je najmenej jedna tridsatina priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok, a to za každý, aj začatý deň pozbavenia osobnej slobody. (ods. 4)

50. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody sa odvolací súd nestotožnil s argumentáciou žalovanej o nesprávnom právnom posúdení nároku na nemajetkovú ujmu súdom prvej inštancie. Súd prvej

inštancie po odstránení neurčitosti petitu žaloby v časti náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej titulom nezákonného trestného stíhania a nezákonnej väzby, bude postupovať podľa § 17 zákona o zodpovednosti za škodu v znení účinnom do 31.12.2012 a výšku oboch nárokov (každý jednotlivito) zrozumiteľne zdôvodní podľa kritérií uvedených v § 17 ods. 3 a 4 zákona o zodpovednosti za škodu, pričom prihliadne aj na skutočnosť, že trestné stíhanie žalobcu bolo vedené na základe obvinenia z trestného činu vraždy, pričom takéto obvinenie nepochybne zasiahlo žalobcu v nemajetkovej sfére viac ako obvinenie z iného trestného činu.

51. S poukazom na uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaniach napadnutých výrokoch I., II. (okrem časti týkajúcej sa zamietnutia nároku na ušlý zisk) a závislých výrokoch o trovách konania III. a IV. zrušil (§ 389 ods. 1 písm. b) a c) C.s.p.) a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 C.s.p.).

52. V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie, súc pritom viazaný právnym názorom odvolacieho súdu podľa ustanovenia § 391 ods. 2 C.s.p. (vyjadrený vo vyššie uvedenom odôvodnení), opätovne vec prejednať a odstrániť procesné pochybenie, ktoré spôsobilo nutnosť zrušenia jeho rozsudku v časti nárokov na nemajetkovú ujmu. V novom rozhodnutí sa súd prvej inštancie dôsledne a presvedčivo vysporiada so všetkými skutkovo a právne relevantnými otázkami riešenými v konaní a argumentmi strán sporu, vec správne právne posúdi podľa inštrukcií odvolacieho súdu a nové rozhodnutie súdu prvej inštancie náležite v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 C.s.p. odôvodní.

53. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie znova o náhrade trov konania pred súdom prvej inštancie aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.). Pri rozhodovaní o trovách konania sa súd prvej inštancie vyrovná aj s argumentáciou žalovanej v súvislosti s nálezom Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 652/2018 zo dňa 13.2.2020, podľa ktorého priznať za akýchkoľvek okolností strane konania, ktorá vo veci so svojim zjavne neprimeraným nárokom na úhradu nemajetkovej ujmy neuspela, právo na plnú náhradu trov konania, ktoré jej vznikli v príčinnej vecnej a časovej súvislosti s uplatnením jej práva v konaní pred všeobecným súdom, by bolo v rozpore s platnou a účinnou právnou úpravou interpretovanou súladne s ochrannou funkciou civilného práva procesného.

54. Senát krajského súdu prijal rozhodnutie pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je podľa § 421 C.s.p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Súd poučuje strany o ich práve zvoliť si advokáta a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).